

Minnesanteckningar landsbygdsråd

15 juni 2023 Kl. 09:00–14:00

Mannaminne

Deltagare: Tommy Bergkvist (Nora), Kristina Sundbaum (Nora), Ernst Thurdin (Nordingrå), Örjan Löf (Nordingrå), Tommy Söderholm (Ullånger), Ingrid Eriksson (Bjärträ), Gun Larsson (Bjärträ), Bengt Nordlöf (Skog), Lars Näsholm (Styrnäs), Lars Sjödin (Bollstabruk), Inger Bergström (Finnmarken), Malin Svanholm (kommunalråd), Ida Stafrin (oppositionsråd), Andreas Gylling (samhällsavdelningen), Anna-Maria Berglund (Tekniska avdelningen)

Deltog ej: Birgitta Viberg (Vibyggerå), Doris Jonsson (Skog), Ingrid Eldeklint (Bjärträ), Tove Holmberg (Ullånger)

1. Välkommen/presentationsrunda

Malin Svanholm hälsade välkommen till mötet. En kort presentationsrunda gjordes eftersom rådet hade en ny deltagare (Tommy Söderholm).

2. Kort summering av minnesanteckningar från förra mötet

Minnesanteckningarna från föregående möte gicks igenom och godkändes.

3. Återvinningsstationer, Höga Kusten återvinningscentral (ÅVC)

Landsbygdsrådet fick besök av Anna-Maria Berglund, som är enhetschef för avfall och återvinning (Tekniska avdelningen) vid Kramfors kommun. Anna-Maria är uppvuxen i Forsed och har tidigare jobbat på Mondia.

ÅVC Höga Kusten har varit en del av en demokratisk process, vilket viktigt och är något som måste få ta tid. Under tiden har priser gått upp och det har varit en diskussion om prisindex. Det finns en överenskommelse med entreprenören som ska bygga och arbetat är påbörjat.

För att underlätta återvinning av material har nya symboler tagits fram. Symbolen finns på förpackningen och kommer också att finnas på ÅVC. Det ska vara lätt att återvinna material.

Fråga:

- Är detta EU-standard eller kommer att bli?

Svar:

- Är inte EU-standard än.

För att säkra ljud från ÅVC Höga Kusten kommer det att byggas en bullervall.

Fråga:

- När är ÅVS Höga Kusten klar?

Svar:

- Målsättningen är under första kvartalet 2024 men öppning kommer att ske senare.

Under 2024 kommer sopkärlen att bytas i Kramfors kommun. Kommer att bli 2-fackskärl. Totalt ska ca. 10 000 kärl bytas.

Fråga:

- Vad händer med det gamla kärlet?

Svar:

- Är inte bestämt i nuläget.

Fördes en diskussion om brännbart avfall som numera kallas för energiåtervinning.

Svar:

- Det som går till energiåtervinning behöver sorteras i smått och stort, vilket har med förbränningen att göra i Sundsvall. Stort behöver först krossas på Högberget.

Inför mötet ställdes en fråga till landsbygdsrådet om skötsel av återvinningsstationer. Dessa kommer Tekniska avdelningen att sköta.

Diskussion:

Är viktigt att ha koll på ett större område än själva återvinningsstationen. I exempelvis Nordingrå blåser/far skräp iväg.

I Bollstabruk är staketet runt återvinningsstationen lite lågt.

Tips, går det att sätta upp ett telefonnummer vid en återvinningsstation, då kan hen ringa om det ser stökigt ut.

Svar:

- Det finns telefonnummer men dessa ska bytas till Kramfors kommun eftersom kommunen tar över återvinningsstationerna. Kommunen kommer att få bidrag från staten för återvinningsstationerna. Målet på sikt är ett system som finansieras av förpackningsindustrin.

Om det finns frågor, ta kontakt med Anna-Maria. Hennes bildspel bifogas med minnesanteckningarna.

4. Nytt från bygden

- **Bjärträ**

Lugnvik har hamnat på kartan. Johanna Ulfsson (Västernorrlands museum, Murberget) har gjort historiska vandringar i Lugnvik. Varit träff både på Länsmansgården och i Slottet (Lugnviksbilder). Gått längs Bruksvägen som är historisk mark. Aktiviteten är en del av det pågående Vinnova-projektet "Att återvinna ett hem - livsstilsmigration och drömmen om landet".

Länsmansgården har luncher på tisdagar.

Affären (Handlarn) ska ha ett sommarcafé där ungdomar får möjlighet att jobba.

Utskeppningen av virke i Lugnvik har upphört, känns vemodigt. Är många som har jobbat där genom åren.

Slottet i Lugnvik kommer att ha öppet hus, sista söndagen i juli.

Känns som samhället har blommat upp. Händer mycket saker kring Vinnova-projektet "Att återvinna ett hem - livsstilsmigration och drömmen om landet." Projektet drivs i samverkan mellan Kramfors kommun, Lugnviks IF och Umeå universitet.

Lugnviks IF fyller 100 år.

Malin Svanholm har träffat Trafikverket och campingen vid Gålåbron. Trafikverket utreder tre alternativ för Gålåbron och utredningen ska vara klar innan sommaren är slut.

De tre alternativen:

1. Ha kvar/renovering av bron.
2. Ny sträckning av väg.
3. Upprustning av befintlig väg som nu används via Lugnvik.

Taket på Kombis är fortfarande ett problem för Bjärträ byalag.

Vindkraftverken på Rammedalsberget ger utvecklingsmedel och för 2023 har de fördelats enligt följande:

- Träsk Övered Ry, 15 000 kr. (dörrar)
- Köja Marieberg lokalhistoriska, 5000 kr. (vildmarksbord)
- Mariebergs Folketshus, 7000 kr. (grillar)

- Bjärtrå byalag, 35 000 kr. (tak)
- Hembygdsgården, 10 000 kr (flaggstång, diskbänk)

På hembygdsgården i Nässom firas det midsommar, från mitten av juni är det sommarcafé och den 16-23 juli är det konstvecka.

I Marieberg blir det teater i sommar. Där visas Befälhavaren på bogserbåten. Blir 10 föreställningar och premiären är 28 juni. Teatern sker i samverkan med föreningslivet på Svanö.

På Sandslån är det en litteraturfestival 11-13 augusti.

- **Nora**

Två musikkvällar är planerade i Noraparken.

Vattenfrågan i Torrom, bjuda in någon från Tekniska avdelningen?

Är svårt att hitta fastigheter för boende i Norabygden.

Gamla förskolan står tom. Hur kan den användas? Finns en efterfrågan på boende i bygden. Byggnaden har en bra placering i Torrom.

I Lövvik har bygget av friluftsteatern påbörjats med bland annat scen och avloppsanläggning. Anlitar ex. snickare från närområdet. Känns viktigt att använda lokal kompetens.

Varit en arbetsdag i Lövvik. Vid denna deltog 65 personer, både åretruntboende och sommarstugeägare.

I Norabygden finns en arbetsgrupp som ägnar sig åt lokal utveckling. Finns mycket idéer, vilka togs fram vid ett visionsmöte. Utmaningen kommer nu vara att finna vägar för att göra verklighet av dessa idéer.

Krisberedskap är betydelsefull fråga.

- Vad har vi att vänta?
- Berör staten, regionalt, kommunalt och lokalt.
- Kan kommunen/bygder gå ihop och göra något?
- Söka medel tillsammans?
- Finns ex. på projekt i Örnsköldsviks kommun.

Från diskussionen om krisberedskap:

Kommunen tar fram en krisberedskapsplan var fjärde år och i denna finns analyser. Vid en kris ska en individ klara sig i 72 timmar och det finns möjlighet att bjuda in Civilförsvarsförbundet för att prata beredskap, exempelvis för föreningar. Bjuda in någon från Kramfors kommun för att prata om krisberedskap eftersom kommunen är en viktig aktör vid kriser. Komplettera med MSB? Eventuellt länsstyrelsen? Om det ska diskuteras

krisberedskap vid ett kommande landsbygdsråd, så vill gärna Gun Larsson vara med.

Förra året arrangerades Landsbygdskonferens Höga Kusten i Härnösand. Sågs många bra saker vid dessa konferenser som bör följas upp i landsbygdsrådet. Betydelsefullt med rapport och återkoppling.

Är en annan stämning i landsbygdsrådet idag. Rådet har utvecklats positivt.

- **Skog**

Blir midsommarfirande vid hembygdsgården.

Byaloppis

Skogs IF fick förra året medel för samhälls- och ortsutveckling från Kramfors kommun samt från Allmänna arvsfonden för att skapa en mötesplats vid fotbollsplanen vid Högakustensskolan. Det kommer bland annat att byggas en boulebana och en hinderbana.

Kramfors kommun ska bygga en multiarena vid skolan.

Skog saknar en riktig gymnastiksal.

På framsidan av Högakustensskolan där skolbussarna anländer och åker behöver asfalt med mera åtgärdas.

Fråga:

- Hur blir det med förskolan i Herrskog?

Svar:

- Avsikten framöver är att några enheter kommer att läggas ned, vilket rör Kramfors. Har med bygget av ny förskola att göra.

Fråga:

- Högakustensskolan, besparingar?

Svar:

- Sker besparingar inom många områden hos kommunorganisationen. Inom skolan höjs kostnader för ex. skolmat. Skolans peng räknas på antalet elever och i nuläget fås inga extra medel från staten för att parera ökade kostnader inom skolan. Om ex. personal sägs upp på skolkontoret får detta konsekvenser för pedagoger/skolenheter.

Fördes en diskussion om vikten av att fånga upp elever tidigt som inte kan läsa eller har särskilda behov. Något som alla har igen senare. Är betydelsefullt att säkra kompetensen i skolan.

Blir en marknadsdag vid Utsikten även i år.

- **Vibyggerå**

Byalagets Sommartidning 32 sidor tabloidformat är tryckt i 12 000 ex. Kommer att delas ut till alla hushåll i Vibyggerå samt finnas på platser där folk rör sig i sommar.

Naturmötesplatsen och utegymmet invigdes 4 juni.

Kustgrillen har ny ägare.

Saras Glassfabrik har öppnat i Jeltsjes Chokladpraliners gamla butik. Tillverkar Gelato efter italienskt recept.

Jeltsjes Chokladpraliner har fått större och nyrenoverade lokaler i DBTKs gamla kansli.

Åtta konserter kommer att äga rum på Skulebergets Naturscen i sommar, den första 2 juli med Benjamin Ingrosso och den är utsåld.

Det är logdans varje fredag på Kustladan.

Docksta Dagen blir lördagen den 29 juli.

Skulebergets Havscamping har 8 nya stugor.

FriluftsByns Vardagsrum har öppett onsdagar – lördagar och serverar god mat.

Korres matvagn står i Hamnen hela sommaren.

Det finns många restauranger och caféer att välja mellan: Kustladan, Kustgrillen, Jeltsjes Chokladpraliner med chokladcafé, Saras Glassfabrik med glassbaren, Docksta Baren, Kustgrillen, FriluftsByns Vardagsrum och Friluftsfik, Skulebergets Toppstuga, Hillside Kitchen, Veåsands Skärgårsbistro, Korres mat och Kaffe.

- **Nordingrå**

I maj genomfördes Nordingrådagen och vid denna medverkade 40 utställare. Lokala företag som får presentera sin verksamhet för bygden. Är viktigt att lyfta lokala föreningar och företag. Barnen fick godis från ICA.

Nationaldagen firades på hembygdsgården och Malin Svanholm höll tal. Nyinflyttade får Nordingråflaggan och barn i bygden får silverhjärtan.

På Vallen arbetas det med en vandringsled, vilken tidigare har fått medel från Allmänna Arvsfonden samt Kramfors kommun. En ny lösning för ledan har tagits fram och den ska kunna gå med rullator eller barnvagn.

Det byggs i Norrfällsviken.

I Bönhamn finns det en ny brygga och lekplats.

Finns bilder från Bönhamn på Stockholm central.

I Häggvik utvecklas gästhamnen.

Barsta besöktes av ett internationellt vandrargäng. Är bra att det finns fina broschyrer på engelska.

Fiber i Nordingrå har köpt den gamla macken på Vallen. Behövde få bättre lokaler.

Spelbyn har ett samarbete med fiber i Nordingrå.

Vågsfjärden används mycket på vintern/våren. Sociala utrymmen är viktiga.

Nordingråmagasinet är klart.

- **Ullånger**

Arbetar med att få ordning på Generationernas hus, som har stopp i avloppet.

Finns planer på att koppla samman vildmarks- och kyrkstigen med Generationernas park. Ullånger. Ser gärna att Generationernas park utökas och kommer att ställa en fråga till Kramfors kommun om detta. Generationernas park skulle kunna bli ett etappmål.

Lokala frågor som diskuteras är utegym och avlopp.

I juli sker kakkalaset. SUIF har tagit över detta.

Ullångers föräldraförening har fått samhälls- och ordsmedel för att uppgradera badplatsen vid Prästjärn. SUIF ansvar för drift och skötsel.

Hembygdsföreningen har fått samhälls- och ortsutvecklingsmedel för utveckling av Mäja fåbodar.

- En fundering, hur får ni inkomster till föreningar? Exempelvis via "reklamprylar" för bygden. Frågan lyfts vid ett kommande möte för landsbygdsrådet.

Sjölandsviken som är en populär badplats ska snyggas till. Har fått medel för samhälls- och ortsutveckling.

- **Finnmarken**

Har fått medel för samhälls- och ortsutveckling för utveckla badet vid Storstvattnet. Nya parkeringsytan är nästan färdigställd. Vindskydd är på gång. Bygglovet dröjde men allt beräknas vara klart i juli. Känns kul att badet utvecklas, är populärt hos ungdomar.

Förra året målades bygdegården. I år ska grusplanen ordnas till.

Föreningen säljer tröjor med tryck.

Har arrangerats en grilldag på Bastuberget och det sedvanliga valborgsfirandet vid Storstvattnet när föreningen också bjuder på korv.

- **Styrnäs**

Finns mycket vacker natur i kommunen och möjlighet till naturupplevelser. Är en fin känsla att få se en älgkalv och besöka en hjortronmyr.

Varit en arbetskväll där mer än 10 % av de boende i Styrnäs hjälpte till.

Även i år blir det "Sommarkvällar" i Konvaljparken. De som hjälper till bjuds på fest och en resa. De som jobbar får en tröja.

Jobbar vidare med äventyrsbanan vid Dämstabadet. Har fått medel från länsstyrelsen och Kramfors kommun (Samhälls- och ortsutveckling)

I år är det 60 barn på simskolan. Är inte bara barn från Styrnäs som deltar utan ett betydligt större geografiskt område.

Parkeringen vid Konvaljparken är för liten.

En reflektion från Styrnäs framtid, är svårt att hitta medel för att renovera och underhålla.

Vi blir fler i Styrnäs.

Nylandsskolan jobbar med fysisk aktivitet, vilket är positivt.

- **Bollstabruk**

Har varit nationaldagsfirande och då tog kommunen bort urnor med blommor. Känns som lite dålig tajming.

Är sommarfest den 19 augusti kl.13-16.

Är på gång ett vindskydd på Svedjeberget.

Hemtjänstgruppen har flyttat från Bollstabruk.

Delar ut en broschyr om Bollstabruk med QR-koder.

Finns en promenadsslinga i Bollstabruk som behöver kompletteras.

Cafe Genomfarten kommer kortsiktigt att flytta till Bollsta Folkets Hus. Föreningen önskar att fiket hamnar i Johannesberg. Går rykte om att Johannesberg ska säljas, vore inte bra. Finns en risk för lyckosökare och privata aktörer. Johannesberg är en betydelsefull byggnad i Bollstabruk. Dessutom har huset kulturvärden.

5. Övriga frågor

- Medel för samhälls- och ortsutveckling

I april beslutade kommunstyrelsen att bevilja sju stycken ansökningar. Sammanlagd summa som delades ut uppgår till 819 420 kronor. Kvar att söka till höstens beslutsomgång finns 180 580 kronor. Ansökan ska vara inskickad till Kramfors kommun senast den sista augusti.

Ansökan sker via följande E-tjänst:

<https://e-tjanster.kramfors.se/oversikt/overview/271>

Tänk på kommunens medel kan användas som medfinansiering, t.ex. via Allmänna Arvsfonden, Boverket eller Länsstyrelsen Västernorrland.

Hittills har över 40 projekt i Kramfors kommun fått finansiering via medlen för samhälls- och ortsutveckling.

- Vara ambassadör

Är viktigt att vi arbetar inåt och vågar vara ambassadörer mot våra egna medlemmar.

Vid kommande möte med landsbygdsrådet diskutera/lyfta hur finansiering kan fås till föreningsliv samt hur medlemsvård kan bedrivas

- Landsbygdskonferens Höga Kusten

I år är Kramfors kommun värd för Landsbygdskonferens Höga Kusten. Kommer landsbygdsrådet få möjlighet att delta på konferensen?

Svar:

Är inte bestämt i nuläget. Kramfors kommun återkommer med information om konferensen samt deltagande vid detsamma för landsbygdsrådet.

- Hus i dåligt skick/tomter som är skräpiga

Finns fastigheter i Skog som drar ner intrycket för samhället. Vad kan göras?

Svar:

Pågår ett Vinnova-projekt i Lugnvik där denna fråga också är aktuell. Är många steg i sådan process innan det kan bli aktuellt med exempelvis rivning av en fastighet som är i dåligt skick. Om någon tycker att ett hus/en tomt är i dåligt skick/skräpig kan en anmälan lämnas till miljö- och byggavdelningen vid Kramfors kommun.

6. Nästa och kommande möten

- Onsdagen den 27 september 09:00-13:00 (ev. Herrskog)
- Torsdagen den 30 november 09:00-13:00 (plats ej klart)

Landsbygdsrådet beslutade att fastställa mötesdatumen ovan.

7. Mötets avslutande

Malin tackade för ett bra möte och avslutade detsamma. Är en styrka att vi i rådet har modet att lyfta både bra och dåliga saker som sker. Det händer mycket i kommunen och det ska vi vara stolta över.

Mötet avrundades med en guidning på Mannaminne.

Vid pennan
Andreas